

523.

U K Ł A D

miedzy Polską a Niemcami o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę, podpisany w Koźlu, dnia 19 sierpnia 1926 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu zosobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dziewiętnastego sierpnia tysiąc dziewięćset dwudziestego szóstego roku podpisany został w Koźlu pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rzeszy Niemieckiej Układ o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę, wraz z postanowieniami wykonawczemi i protokolem końcowym o następującym brzmieniu dosłowniem:

U k ł a d

miedzy Polską a Niemcami o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę.

P O L S K A

z jednej strony

a

N I E M C Y

z drugiej strony

w celu uregulowania zarządu odcinka granicznego Odry postanowili zatrzymać odpowiedni Układ. Mianowani w tym celu Pełnomocnicy, a mianowicie:

za Polskę:

Delegat Rządu do rokowań granicznych polsko-niemieckich Maciej Kocborowski i Naczelnik Wydziału Ministerstwa Robót Publicznych inżynier Alfred Konopka,

za Niemcy:

Poseł Dr. Paul Eckardt,

zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Odra, o ile stanowi granicę między Polską a Niemcami, to jest od kilometra rzeki 27,47 powyżej ujścia Olszy do kilometra rzeki 42,55 poniżej Nieboczowy, będzie, w celu utrzymania odpływu, zarządzana wedle jednolitych zasad, ustalanych przez władze kompetentne w obopólnym porozumieniu.

Artykuł 2.

1) Każde Państwo wykonywa policję rzeczną w obrębie swej suwerenności.

2) Zabezpieczenie istniejących praw, nadania i wodno-policyjne zezwolenia w myśl obustronnych ustaw wodnych będą na odcinku granicznym wyda-

A b k o m m e n

zwischen Polen und Deutschland über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Oder.

P O L E N

einerseits

und

D E U T S C H L A N D

andererseits

haben in der Absicht, die Verwaltung der Grenzstrecke der Oder zu regeln, beschlossen, ein dahingehendes Abkommen zu treffen. Die zu diesem Zwecke ernannten Bevollmächtigten, nämlich:

für Polen:

der Delegierte der Polnischen Regierung für die polnisch-deutschen Grenzverhandlungen Maciej Kocborowski und der Sekretär im Ministerium für öffentliche Arbeiten, Diplomingenieur Alfred Konopka,

für Deutschland:

der Gesandte Dr. Paul Eckardt,

haben sich über folgende Bestimmungen geeinigt:

Artikel 1.

Die Oder, soweit sie die Grenze zwischen Polen und Deutschland bildet, das ist von Stromkilometer 27,47 oberhalb der Olsza (Olsa)-Mündung bis Stromkilometer 42,55 unterhalb Nieboczowy (Nebotschau), soll zur Erhaltung der Vorflut nach einheitlichen, von den zuständigen Behörden im gegenseitigen Einvernehmen aufzustellenden Grundsätzen verwaltet werden.

Artikel 2.

1) Die Wasserpolicie übt jeder Staat innerhalb seines Hoheitsgebiets aus.

2) Sicherstellungen bestehender Rechte, Verleihungen und wasserpolizeiliche Genehmigungen im Sinne der beiderseitigen Wassergesetze werden an

wane przez władze właściwego Państwa w porozumieniu z władzami drugiego Państwa. Właściwem jest to Państwo, na którego obszarze istnieją lub będą utworzone zakłady, do których odnoszą się zabezpieczenia istniejących praw, nadania lub zezwoleń. Obustronne władze mają sobie przytem komunikować wzajemnie przedłożone wnioski i formalne sprzeciw.

3) Zezwolenia na pobór piasku i żwiru z koryta rzeki mogą być udzielane tylko w porozumieniu obu Umawiających się Stron.

4) Przepisy ustępu drugiego stosują się również do utrzymywania obszaru zalewowego.

Obustronne władze będą się starały, aby na odcinku granicznym otwory mostowe, których wymiary zostaną wspólnie ustalone, były stale utrzymywane w stanie wymaganym dla odpływu wielkiej wody.

Artykuł 3.

1) Materjały do budowli wodnych, potrzebne do utrzymywania odcinka granicznego, są, przy przewozie przez granicę rzeczną pomiędzy obszarami obu Umawiających się Stron, wolne od wszelkich opłat, jak cła wwozowego lub wywozowego. Wwóz i wywóz dokonywany będzie po zgłoszeniu we właściwym urzędzie celnym na zasadzie poświadczania, wydanego przez Zarząd Wodny, któremu podlega utrzymywanie odcinka rzecznego. Przedstawianie w urzędzie celnym materjalów, przeznaczonych do budowli wodnych, nie jest wymagane. Materjały do budowli wodnych, wwiezione na obszar jednej z Umawiających się Stron, mogą być przed ich zużyciem złożone na skład. Wymagane zarządzenia nadzorcze będą obustronne. Władze Celne stosowały według własnego uznania, a w razie potrzeby w obopólnym porozumieniu.

2) To samo odnosi się do przyrządów, narzędzi i zwierząt pociągowych, jako też do instrumentów i przyrządów mierniczych, przewożonych w celach utrzymywania rzeki przez granicę, jednakże z zastrzeżeniem zabrania z powrotem.

Artykuł 4.

O ileby istniały zobowiązania łącznego utrzymywania odcinka granicznego, Strony Umawiające się zapewniają sobie wzajemnie pomoc dla wykonania tych zobowiązań.

Artykuł 5.

W celu wykonania niniejszego Układu załączone są do niego postanowienia wykonawcze.

Artykuł 6.

Niniejszy Układ, sporządzony w polskim i niemieckim oryginale, ma być ratyfikowany łącznie z postanowieniami wykonawczymi i protokołem końcowym. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych ma nastąpić w Berlinie. Układ wejdzie w życie 30-go dnia po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych. Jest on zawarty na czas nieokreślony, jednakże może być

der Grenzstrecke durch die Behörden des zuständigen Staates im Einverständnis mit den Behörden des anderen Staates erteilt. Zuständig ist der Staat, in dessen Gebiete die für die Sicherstellung bestehender Rechte, Verleihung oder Genehmigung in Betracht kommenden Anlagen bestehen oder geschaffen werden sollen. Die beiderseitigen Behörden haben sich dabei die gestellten Anträge und förmlichen Einsprüche gegenseitig mitzuteilen.

3) Genehmigungen zur Entnahme von Sand und Kies aus dem Flussbett dürfen nur im Einvernehmen beider vertragschliessenden Staaten erteilt werden.

4) Die Vorschriften unter 2 beziehen sich auch auf die Freihaltung des Überschwemmungsgebiets.

Die beiderseitigen Behörden werden dafür Sorge tragen, dass auf der Grenzstrecke die Brückenöffnungen, deren Abmessungen gemeinsam festzustellen sind, dauernd in dem für den Abfluss des Hochwassers erforderlichen Stande erhalten werden.

Artikel 3.

1) Die für die Unterhaltung der Grenzstrecke erforderlichen Strombaustoffe sind bei der Beförderung über die Stromgrenze zwischen den Gebieten der beiden vertragschliessenden Teile frei von allen Abgaben, wie Eingangszöllen und Ausfuhrabgaben.

Die Ein- und Ausfuhr erfolgt nach Anmeldung bei dem zuständigen Zollamt auf Grund einer Bescheinigung, die von dem mit der Unterhaltung der Stromstrecke betrauten Wasserbauamt ausgestellt wird. Einer Vorführung der Strombaustoffe bei dem Zollamt bedarf es nicht. Die Lagerung der in das Gebiet eines der vertragschliessenden Teile eingeführten Strombaustoffe vor ihrer Verwendung ist gestattet. Die notwendigen Aufsichtsmassnahmen werden von den beiderseitigen Zollbehörden nach eigenem Ermessen getroffen, erforderlichenfalls im gegenseitigen Benehmen.

2) Entsprechendes gilt unter der Bedingung der Rückführung für die zum Zwecke der Stromunterhaltung über die Grenze gebrachten Geräte, Werkzeuge und Tiere, sowie für Messinstrumente und -geräte.

Artikel 4.

Soweit Verpflichtungen zur Mitunterhaltung der Grenzstrecke bestehen sollten, sichern sich die vertragschliessenden Teile zur Durchführung dieser Verpflichtungen gegenseitigen Beistand zu.

Artikel 5.

Zur Durchführung dieses Abkommens sind ihm Ausführungsbestimmungen beigelegt.

Artikel 6.

Das gegenwärtige Abkommen, das in polnischer und in deutscher Urschrift abgefasst ist, soll mit den Ausführungsbestimmungen und dem Schlussprotokoll ratifiziert werden. Der Austausch der Ratifikationsurkunden soll in Berlin stattfinden. Das Abkommen soll am 30. Tage nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft treten. Es wird auf unbes-

przez każde z obu Państw wymówiony przed końcem roku kalendarzowego na koniec roku następnego.

Na dowód czego obustronni Pełnomocnicy podpisali niniejszy Umów i zaopatryli go swymi pieczęciami.

Sporządzono w Koźlu, 19 sierpnia 1926 r.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Alfred Konopka*

POSTANOWIENIA WYKONAWCZE

do Umów polsko-niemieckiego o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę.

§ 1.

1) W sprawach, związanych z wykonaniem Umów o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę, mogą obustronne kompetentne władze porozumiewać się z sobą bezpośrednio.

2) Urzędnicy i inne osoby, którym właściwe władze jednej z składających się Stron poruczyły odbiór materiałów budowlanych do robót zachowawczych na odcinku granicznym oraz wykonywanie zdjęć i pomiarów wodnych, mogą po porozumieniu się z kompetentnymi władzami drugiej Strony przybijać stątkami do brzegu przeciwległego, wstępować na ten brzeg poza urzędowo dozwolonemi przejściami granicznymi, jak również przechodzić przez mosty, znajdujące się na odcinku granicznym. Przy wykonywaniu tych robót mogą oni potrzebne narzędzia przewozić przez granicę bez przedstawiania ich w urzędzie celnym, jednak pod warunkiem zabrania ich z powrotem. O zamiarze przekroczenia granicy należy właściwy urząd celny drugiej Strony zawiadomić przynajmniej na trzy dni przed podjęciem robót. Równocześnie należy podać dokładny czas i miejsce zaznaczonego przekroczenia granicy, miejsce wykonania robót i przypuszczalny czas ich trwania, oraz podać ilość osób, przeznaczonych do wykonania tych robót; również należy dodać wykaz tych narzędzi, jakie mają być zabrane. Kierownik robót ma posiadać przy sobie i okazywać na żądanie zaświadczenie służbowe oraz dowód osobisty i imienny wykaz zatrudnionych robotników, poświadczony przez naczelnika właściwego Zarządu Wodnego.

§ 2.

Każda z Umawiających się Stron może na granicznym odcinku przewozić statkami materiały budowlane i narzędzia potrzebne do utrzymania tegoż odcinka. Materiały i narzędzia są wolne od formalności celnych, o ile statki nie wchodzą w kontakt

zimme Zeit abgeschlossen, kann jedoch von jedem der beiden Staaten vor Ablauf eines Kalenderjahres für das Ende des nachfolgenden Jahres gekündigt werden.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Geschehen in Cösl am 19. August 1926.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Alfred Konopka*

AUSFÜHRUNGSBESTIMMUNGEN

zu dem Polnisch-Deutschen Abkommen über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Oder.

§ 1.

1) In den Angelegenheiten, die mit der Ausführung des Abkommens über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Oder im Zusammenhang stehen, können die beiderseitigen zuständigen Behörden unmittelbar miteinander verhandeln.

2) Zur Abholung von Baustoffen für Unterhaltungsarbeiten an der Grenzstrecke sowie zwecks Ausführung von Vermessungen und von Wassermessungen dürfen Beamte und andere Personen die von den zuständigen Behörden des einen der vertragschliessenden Teile damit betraut sind, nach Verständigung mit den zuständigen Behörden des anderen Teiles an dem jenseitigen Ufer mit Fahrzeugen anlegen und dieses auch ausserhalb der amtlich zugelassenen Grenzübergänge betreten, sowie die auf der Grenzstrecke befindlichen Brücken überschreiten. Sie dürfen dabei die zur Ausführung ihrer Arbeiten erforderlichen Geräte unter der Bedingung ihrer Rückführung ohne Vorführung beim Zollamt über die Grenze bringen. Von der Absicht, die Grenze zu überschreiten, ist das zuständige Zollamt des anderen Teiles mindestens 3 Tage vor Vornahme der Arbeiten zu benachrichtigen. Gleichzeitig ist der genaue Zeitpunkt und der Ort des beabsichtigten Grenzübertritts, der Ort der Ausführung der Arbeiten und die voraussichtliche Dauer sowie die Zahl der für die Ausführung der Arbeiten bestimmten Personen anzugeben; auch ist ein Verzeichnis der zur Ausführung der Arbeiten mitzunehmenden Geräte beizufügen. Der Leiter der Arbeiten hat eine Dienstbescheinigung sowie ein persönliches Ausweispapier und ein durch den Vorstand des zuständigen Wasserbauamts beglaubigtes namentliches Verzeichnis der beschäftigten Arbeiter bei sich zu führen und auf Verlangen vorzuzeigen.

§ 2.

Jeder der vertragschliessenden Teile kann auf der Grenzstrecke auf Fahrzeugen Baustoffe und Geräte, die für die Unterhaltung der Strecke erforderlich sind, befördern. Die Baustoffe und Geräte sind von Zollformalkeiten befreit, soweit die Fahrzeuge

z bryzgiem przeciwnym. Statki muszą być zaopatrzone w znaki, które właściwe władze obu Stron będą sobie wzajemnie podawały do wiadomości.

§ 3.

1) W celu wyznaczenia robót, potrzebnych do utrzymania odcinka granicznego, będą się odbywały co roku, z reguły na wiosnę i w jesieni, po porozumieniu się właściwych władz, wspólne oględziny odcinka granicznego.

2) W razie nadzwyczajnych wydarzeń odbywać się mogą dalsze oględziny.

§ 4.

Rządy obu Umawiających się Stron będą sobie wzajemnie komunikować władze właściwe do wykonania niniejszego Układu.

§ 5.

Artykuł 2, ustęp 2 zastosowany będzie i w tym wypadku, jeżeli do ujęcia podziemnej wody nadanie jest potrzebne z tego powodu, że przez to stan wody na Odrze zmieni się do tego stopnia, iż inne osoby będą zagrożone w wykonaniu swych praw na Odrze.

§ 6.

Obustronne władze będą sobie komunikować wzajemnie za zwrotem ewentualnych kosztów telegraficznych i telefonicznych te wiadomości o stanach wody, stosunkach lodowych, wysokości opadów i ilości przepływu, które mają znaczenie dla zapobieżenia niebezpieczeństwom powodzi i pochodu lodów, jako też dla przygotowania planów rozbudowy i dla wykonywania robót, związanych z utrzymaniem odcinka granicznego. Również będą one sobie podawać za zwrotem kosztów ważne dla tych samych celów wyniki technicznych pomiarów lądowych i wodnych.

§ 7.

Powыższe postanowienia wykonawcze stanowią część składową Układu. Na życzenie jednej ze Stron Umawiających się ma być zbadana sprawa, w jakim stopniu przepisy te wymagają zmiany. Zmiany przeprowadza się we wzajemnym porozumieniu właściwych władz obu Stron.

Sporządzono w Koźlu, 19 sierpnia 1926 r.

(—) Maciej Kocborowski

(—) Dr. Paul Eckardt

(—) Alfred Konopka

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

Przy podpisywaniu polsko-niemieckiego Układu o administracji odcinka Odry, stanowiącego granicę, zgodzili się obustronni Rełnomocnicy na to, że posta-

nicht mit dem jenseitigen Ufer in Verbindung treten. Die Fahrzeuge müssen Kennzeichen tragen, die sich die zuständigen Behörden beider Teile gegenseitig mitteilen werden.

§ 3.

1) Zur Bestimmung der zur Unterhaltung der Grenzstrecke erforderlichen Arbeiten sollen jährlich, der Regel nach im Frühjahr und Herbst, im Einvernehmen der zuständigen Behörden gemeinsame Besichtigungen der Grenzstrecke stattfinden.

2) Im Falle aussergewöhnlicher Ereignisse sind weitere Besichtigungen vorzunehmen.

§ 4.

Die Regierungen der beiden vertragschliessenden Teile werden sich gegenseitig die für die Durchführung des Abkommens zuständigen Behörden mitteilen.

§ 5.

Artikel 2 № 2 findet auch dann Anwendung, wenn für die Entnahme von unterirdischen Wasser eine Verleihung deshalb notwendig wird, weil dadurch der Wasserstand der Oder derart verändert wird, dass andere in der Ausübung ihrer Rechte an der Oder beeinträchtigt werden.

§ 6.

Die beiderseitigen Behörden werden sich gegenseitig gegen Erstattung etwaiger Kosten für Draht- und Fernsprechnachrichten diejenigen Angaben über Wasserstände und Eisverhältnisse, sowie über Niederschlagshöhen und Abflussmengen machen, die für die Abwendung von Hochwasser und Eisgefahren, für die Vorbereitung von Ausbauplänen und für die Durchführung der Arbeiten zur Unterhaltung der Grenzstrecke von wert sind. Auch werden sie sich gegen Erstattung der Kosten die für die gleichen Zwecke wertvollen Ergebnisse von erd- und wasser-technischen Vermessungen mitteilen.

§ 7.

Die vorstehenden Ausführungsbestimmungen sollen einen Bestandteil des Abkommens bilden. Auf Wunsch eines der vertragschliessenden Teile soll in eine Prüfung der Frage eingetreten werden, inwieweit diese Bestimmungen abänderungsbedürftig sind. Die Änderungen sind im gemeinschaftlichen Einvernehmen der zuständigen Behörden beider Teile vorzunehmen.

Geschehen in Coseł, am 19. August 1926.

(—) Maciej Kocborowski

(—) Dr. Paul Eckardt

(—) Alfred Konopka

SCHLUSSPROTOKOLL

Bei Unterzeichnung des polnisch-deutschen Abkommens über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Oder haben die beiderseitigen Be-

nowienia Układu nie przeszkadzają ewentualnemu innemu uregulowaniu sprawy przez inne międzynarodowe porozumienia.

Sporządzono w Koźlu, 19 sierpnia 1926 r.

(—) *Maciej Kocborowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Alfred Konopka*

vollmächtigten ihr Einverständnis darüber erklärt, dass die Bestimmungen des Abkommens einer etwaigen abweichenden Regelung durch anderweitige zwischenstaatliche Vereinbarungen nicht im Wege stehen sollen.

Geschehen in Cösel, am 19. August 1926.

(—) *Maciej Kocborowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Alfred Konopka*

Zaznajomiwszy się z powyższym Układem, postanowieniami wykonawczemi i protokołem końcowym, uznaliśmy je i uznamy za słusze zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyczekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 14 maja 1927 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Piłsudski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*